

ملاحظات در گزارش وزارت خارجه جمهوری اسلامی در مورد برجام به مجلس

امیرفیض- حقوقدان

هم اکنون که ضمیمه اول نارسائی درتحمیل برجام به پایان رسید و قبل از آنکه انتشار آن ازجاوید ایران درخواست شود خبرانتشارگزارش سه ماهه وزارت خارجه جمهوری اسلامی نسبت به برجام منتشرشد. واز آنجا که درقسمت پایانی ضمیمه اول، به مسئله طرح شکایت ایران اشاره ای داشت، لذا گزارش وزارت خارجه جمهوری اسلامی که طبق مصوبه مجلس باید وزارت مزبور هر سه ماه گزارشی از جریان اجرایی برجام به مجلس بدهد میتواند دیدگاه های تازه ای راازمشکلات برجام ظاهرسازد وبه همین لحاظ نقد گزارش مزبور درحیطه عمل این تحریر قراگرفت.

قسمتهائی از گزارش وزارت خارجه جمهوری اسلامی

بامراجعه به گزارش مفصل وزارت خارجه جمهوری اسلامی قسمتهائی از آن گزارش که میتواند مورد استفاده آمریکائی ها دررابطه با شکایت ویا ادعای جمهوری اسلامی درمورد تحریمها قرارگیرد بشرح زیرملاحظه کردنی است.

قسمت نخست گزارش، متضمن تائید همکاری های آمریکا دراجرای جنبه های فنی برجام واعتمادی است که جمهوری اسلامی به آمریکا داشته است.

قسمت دوم گزارش، مواردی است که میتوان آنها را شکایت ویا ادعای جمهوری اسلامی علیه آمریکا دانست واین قسمت است که خواسته وشکایت جمهوری اسلامی راشکل میدهد ومتقابلا آمریکا را مترصد استفاده از آن برای محکومت جمهوری اسلامی مینماید. اکنون قسمتهای مزبور درتوجه این تحریر قرار میگیرد.

اجازه فرمائید این تحریرقبل ازورود به موارد مزبور به یک اعتراف مهم جمهوری اسلامی اشاره ای داشته باشد که بسیارقابل توجه است.

اعتراف مهم

درگزارش وزارت خارجه جمهوری اسلامی یک اعتراف مهمی وجود دارد که تاکنون کاملا بیسابقه وحتى عکس آن رواج داشته است و آن این است:

بموجب برجام و در چهارچوب اختیاراتی که به تیم مذاکره کننده اعطا شده بود، تنها تحریم های اقتصادی و مالی مرتبط با هسته ای رفع شده و تحریم های مرتبط با بهانه های دیگر از جمله برنامه موشکی، تروریسم و حقوق بشری و بطور کلی تحریم های اولی آمریکانیها باقی مانده و این حقیقت که تحریم های غیرهسته ای باقی میماند از ابتدای مذاکره روشن بود و هیچگاه مکتوم نشده است <.....>

تمام اظهارات سید علی و خطوط قرمزهای خیالی او ناشی از مخفی ساختن همین حقیقتی است که اکنون وزارت خارجه جمهوری اسلامی ناچار به اعتراف آن در گزارش سه ماهه اول خود شده است.

این همان موضوعی است که در تحریرات سابقه بطور مکرر اعلام شده بود که برجام ایجاد تعهدی برای آمریکا نسبت به تحریم ها ندارد و محدود عمل برجام دقیقاً محدود به قطعنامه های شورای امنیت است و در آن مورد یعنی تحریم های شورای امنیت، شورای امنیت طرف است نه آمریکا و یا حتی کشورهای ۵+۱.

اموارده آمریکا در گزارش وزارت خارجه جمهوری اسلامی:

در گزارش آمده است:

◀ علیرغم اظهار نظرهای مکرر مقامات آمریکائی مبنی بر تعهد آمریکا به ایفای تعهدات خود وفق برجام به نظر میرسد (۱) بخشها یا محافل قدرتمندی در درون دستگاه اجرایی آمریکا رغبت چندانی به اقدام فعالانه برای رفع نقاط ابهام نداشته و حتی در مواردی تلاشهای صورت گرفته را برای رفع موانع خنثی مینمایند (۲). رژیم صیہونیستی و برخی کشورهای دیگر در منطقه هم در همین جهت حرکت میکنند. چالشهای ما با طرف آمریکائی و تا میزان کمتری با طرف اروپائی پس از اجرای برجام خاتمه نیافته است و وزارت خارجه در سطوح مختلف در حال پیگیری و فشار به طرف مقابل برای اجرای صحیح تعهدات آنها میباشد (۳)

◀ تداخل تحریم های شورای امنیت سازمان ملل با تداخل تحریم های آمریکا بواسطه حقوق بشر و تروریست و موشکی و اینکه آمریکا تعهدی در برجام برای برداشتن تحریم های غیر شورای امنیت ندارد سبب پیچیدگی موضوع و تاخیر در لغو و یا تحریم تحریمها شده است، در ماده دوم گزارش آمده است.

> تنها سه ماه از اجرای برجام گذشته است، بازگشت به وضعیت قبل از تحریمها به لحاظ فنی و عملیاتی مسالما به زمان احتیاج دارد (گزارش، مثالی هم برای جاناندازی مطلب آورده است). (۴)

◀ گزارش نوشته است: > بزرگترین مشکل و چالشی که برجام با آن مواجه است یک فضای اطمینان سازی در کشور برای طرفهای خارجی است و مهمترین عامل در این محاسبه میزان اطمینان به این تعامل و فضای پیرامون است. و نگاه هائی که پیشاپیش از هر چیزی دنبال منافع اقتصادی هستند و چنانکه کوچکترین تردیدی نسبت به امنیت و سلامت فضائی که میخواهند بدان وارد شوند، داشته باشند درنگ نخواهند کرد و عقب خواهند کشید (۵)

← >متأسفانه عوامل دیگری همچون فساد، عدم شفافیت، پول شوئی، صعوبت قوانین و..... نیز مزید بر علت است.< (۶)

← >درطول مذاکرات ویس از آن تیم مذاکراه کننده لحظه ای تردید نکرده که درفضای خصومت آمیز در حال مذاکره است و هیچگاه به طرف مقابل اعتمادی نکرده و نخواهد کرد.< (۷)

ملاحظات کلی در گزارش

۱- گزارش مزبور با آنکه با عنوان گزارش سه ماهه برجام به مجلس منتشرشده و علی القاعده باید مجلس را در جریان مشکلات برجام بگذارد و قانون اجرای برجام هم دولت رامکلف به انتشارگزارش سه ماهه اجرای برجام به مجلس کرده نه اطلاع رسانی همگانی، معهذاً به گزارش جنبه عمومی داده شده و در واقع بصورت سندی در آمده که میتواند مبنا و ماخذ اختلافات ایران و آمریکا درمورد اجرای برجام شناخته شود.

۲- گزارش، درماهیت لایحه ای علیه جمهوری اسلامی و بسود آمریکا تهیه شده است و درنتیجه باب استفاده از آن برای جمهوری اسلامی همانقدر مسدود خواهد بود که آمریکا آزادانه از آن بهره مند میگردد.

ملاحظات تشریحی گزارش

(۱)- گزارش، قاطعانه آمریکا رابه نقض تعهدات متهم نکرده بلکه عبارت <بنظرمیرسد> رابرای اعلام موضوع بکارگرفته و مفهوم حقوقی بنظرمیرسد، تسجیل و تاکید خواسته نیست چراکه خواسته باید قاطع و مسلم وبدون تردید عنوان گردد. <بنظرمیرسد> نتیجه نظر سوم شخص است که معلوم نیست کیست ودرادعای جمهوری اسلامی چه کسی است. هیچ دادگاهی به این پاورچین ها واحیطاطها اعتباری نمیدهد ونظرآگرمستند به سند ودلیل نباشد مسموع دادگاه نیست.

(۲)- درهمین رابطه وبکارگرفتن عبارت <بنظرمیرسد> حتی محافل قدرتمند (نامعلوم ونامشخص) و صیهونیسمرا طرف شناخته است درحالیکه دعوا ویا ادعای جمهوری اسلامی باید محدود به آمریکا باشد نه عوامل وکسانی که اولاً نا معلوم ونامشخص اند وثانیا موقعیتی دربرجام و طرف تعهدات ندارند. اگر آن محافل قدرتمند! و یا اسرائیل موانعی درراه برداشتن تحریم های آمریکا علیه ایران ایجاد کرده و یا بکنند آن آمریکاست که باید به آن مسئله وارد شود نه ایران.

این اظهارات نسنجیده ازسوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی صلاحیت محدوده ادعا ویا دعوی جمهوری اسلامی راعلیه آمریکا لوٹ میسازد (فصل رجوع به حل اختلافات دربرجام).

(۳)- (۴)- گزارش، تاخیرآمریکا دربرداشتن تحریم ها (تحریم های شورای امنیت) را امری عادی و فنی دانسته که امید واری دارد که با مذاکراه حل شود. تاخیردرانجام تعهد تحریم ها را ناشی از مخلوط بودن تحریم ها گرفته؛ بنابراین، این قسمت ازگزارش با قسمت (۱) متضاد است یعنی برخلاف آنکه گزارش

تاخیر انجام تعهد آمریکا راناشی از محافل قدرتمند و صیہونیسم دانسته اکنون تاخیر برداشتن تحریم ها را یک امر اداری و فنی که نیاز به زمان دارد میدانند و صریحا گفته است «سه ماه فرصت، کافی برای برداشتن تحریم ها نیست».

گاف بزرگ جمهوری اسلامی در اینجا دخالت در فرصت (مدت) لازم برای انجام تعهدات آمریکا نسبت به تحریمهاست؛ فاز گاف وزارت خارجه جمهوری اسلامی آنجاست که جمهوری اسلامی با دخالت در مسئله فرصت، عملا تسلیم به فرصتی میشود که آمریکا اعلام کند زیرا فرصت از مراتب و حقوق ادعائی متعهد است نه متعهد له یعنی جمهوری اسلامی و به کلامی دیگر این آمریکاست که مدعی مشکلات برجام در رابطه با تحریم ها و یا استفاده از سیستم اقتصادی آمریکاست نه جمهوری اسلامی، این در اصطلاح، ایجاد حق برای مدعی علیه، و از اسباب بی اعتباری ادعای خواهان (جمهوری اسلامی) میگردد.

(۵)- گزارش، عدم امنیت و سلامت قضائی را لازمه سرمایه گذاری سرمایه داران خارجی اعلام کرده است. در حالیکه مشکل و یا کمبود مزبور امری است که تامین آن در تعهد جمهوری اسلامی است و ارتباطی به برداشتن تحریم های آمریکا ندارد و انگهی در حالیکه در قانون اساسی جمهوری اسلامی حالت جنگ و خصومت با کشورهای کفر که بیشتر سرمایه گذاران خارجی هم از همان کشورها هستند محفوظ مانده، چنین اعلامی از جانب جمهوری اسلامی، آمریکا را از خسارات احتمالی خودداری از تحریم ها معاف خواهد ساخت زیرا بنا بر اعلام گزارش، اشکال عمده شکستن عملی تحریم ها از طرف سرمایه گذاران، جمهوری اسلامی است.

(۶)- گزارش، در این قسمت بکلی بند را آب داده و با اعلام اینکه «عواملی دیگر همچون فساد - عدم شفافیت - پول شونی - صعوبت قوانین و و و و و و مزید علت بوده» دقیقا مشکل بر نداشتن تحریم ها را به گردن فساد حاکم بر جمهوری اسلامی گذاشته و با استفاده از و و و و و و همه اقسام فساد که در نفس فساد قابل توجیه است ولی در گزارش نیامده متوجه مسئله تحریمها و ناشی از عمل جمهوری دانسته است.

هیچ آدم ابتدائی که عضویت دولتی را دارد این چنین گزارش و مطالبی را در رابطه با منازعه با کشور دیگری از فساد حاکم بر کشورش گزارش عام نمیکند، این عمل وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایجاد استعداد حقوقی در منازعه با آمریکا در مورد تحریم ها و برجام است. نمیتوانم باور کنم که یک کار آموز حقوقی هم به چنین ندانمکاری کشیده شود تا چه رسد وزارتخانه ای با مردان حقوقی متعدد مگر اینکه واقعا قضیه بر مبنای حمایت و جانبداری از آمریکا در مرافعه برجام باشد.

ضرب المثلی داریم که میگوید: «سیب سرخ برای دست چلاق بد است؟» رفع تحریمها و یا آزاد ساختن دارائی های بلوکه شده ایران چه ربطی به فساد حاکم بر کشور دارد؟ این مانند آن است که بدهکار از پرداخت طلب طلبکار خودداری کند و بهانه اش این باشد که طلبکار و لخرج و قمار باز است و انگهی وزارت خارجه کشورها از جمله جمهوری اسلامی چه صلاحیت قانونی دارد که مسائل حقوقی با کشورها را به مسائل داخلی از جمله صعوبت قوانین و پول شونی و فساد و و و و و و ارتباط بدهد.

واقعا که باند وزارت خارجه در مذاکرات هسته ای و آنها که این گزارش را تنظیم کرده اند لیاقت شلوار به پا داشتن را هم ندارند. مگر فساد در آمریکا نیست، صعوبت قوانین نیست، پول شونی نیست؟ کدام بقالی

است که بگوید ماست من ترش است که درمرافعه حساس بین ایران و آمریکا وزارت خارجه جمهوری اسلامی ازتشخیص آن غافل مانده است کدام ضابطه حقوقی دردنیا وجود دارد که کشورها درانجام تعهداتشان به کشورهای دیگر تابع وضع داخلی کشورمتعهد له باشند. به همین دلیل بود که وقتی رئیس شورای تجزیه طلبان ضمن نامه ای ازسران کشورهای ۵+۱ درخواست نمود که مطالبات ایران از کشورهای خارج به جمهوری اسلامی پرداخت نشود ودراختیار آن کشورها باشد آنها اعتنایی نکردند.

(۷)- گزارش، اعلامی کرده است که به هیچوجه جای آن درگزارش اقدامات سه ماه برجام نبوده تا چه رسد که گزارش بصورت عام انتشاریابد . اعلام گزارش این است:

درطول مذاکرات ویس ازآن تیم مذاکراه کننده لحظه ای تردید نکرده است که درفضای خصومت آمیز در حال مذاکره است و هیچگاه به طرف مقابل اعتمادی نکرده و نخواهد کرد<

ملاحظه گزارش نشان میدهد که:

🌟 جمهوری اسلامی بسیاری ارفاق ها وگذشتها به آمریکا دررابطه با برجام داشته است واین با ادعای حفظ فضای خصومت چه درجریان مذاکره ویا تنظیم برجام منافات دارد.

🌟 درتاریخ حقوق بین الملل دیده شده که کشورها درحالت اختلاف ویا جنگ بمنظورپایان دادن به آن حالات متوسل به قراردادی شده باشند ولی اینکه یکطرف قرارداد اعلام کند که درفضای خصومت وبی اعتمادی به طرف ودرحالی که هیچگاه هم به طرف (آمریکا) اعتماد نکرده وخواهد کرد، قرارداد کاملاً بیسابقه است (فراموش نکنید که حالت خصومت که درگزارش آمده غیرازاختلاف است وخصومت بیان کننده جنگ است و و مقتضای جنگ هم تدابیری است که هرچه باشد حل وفصل مشکلات کشورهارا تحت الشعاع خصومت ومراتب حاصله از آن میسازد).

هرچند چنین اعلامی ازسوی وزارت خارجه آمریکا دقیقاً منطبق با قانون اساسی جمهوری اسلامی است ولی تردید نیست که جمهوری اسلامی با چنین شناسنامه ای که ازخود دراین گزارش نشان داده است درهیچ دادگاهی بروی او بازخواه شد.

انتقاد اساسی و حقوقی

انتقاد حقوقی براین گزارش ان است درحالیکه گزارش عنوان کرده است که تحریمها ناشی ازقطعنامه شورای امنیت است وبرجام هم به تحریم های آمریکا توجهی ندارد وتوجیه مزبورهم درست است چرا جمهوری اسلامی شورای امنیت را طرف دادخواهی برای رفع تحریمها قرارنداد که سراغ آمریکا ویا صاحبان قدرتمند ویا صیهونیستها رفته است؟

این تحریرعقیده دارد، اینکه جمهوری اسلامی شورای امنیت وحتی کشورهای ۵+۱ رادور زده و در دامن آمریکا افتاده است خواست آمریکاست که عوامل آن کشور درجمهوری اسلامی امکانات اجرائی آنرا فراهم میسازند.



توضیح اینکه بعید نیست نادان هایی که در ته دل طرفدار هم آغوشی با آمریکا هستند (تیم ظریف و عوامل) و با کل نظام مخالف هستند در تهیه گزارش دست داشته اند بنابراین به منظور مقابله با سپاه و تیم علی خامنه ای به اقرار دست زده اند و تیم ظریف هم آن را بدون تغییر به مجلس داده است به گمان آنکه به ملایان مخالف نزدیکی با آمریکا صدمه زده باشند و ندانند این تف سربالا نخست صورت خودشان و کشورمان ایران را هدف قرار میدهد.

ح-ک